

**Energijos vartojimo efektyvumo direktyvos
2012/27/ES nuostatų perkėlimas į Lietuvos teisinę
sistemą (5, 7, 9, 10, 11, 14 straipsnių
įgyvendinimas)**

Vidmantas Macevičius
Energetikos ministerija

Energijos vartojimo efektyvumo direktyvoje nustatyti ES tikslai 2020 metams

suvartojimas neturi viršyti **1 474 mln. tne** pirminės energijos
arba **1 078 mln. tne** galutinės energijos

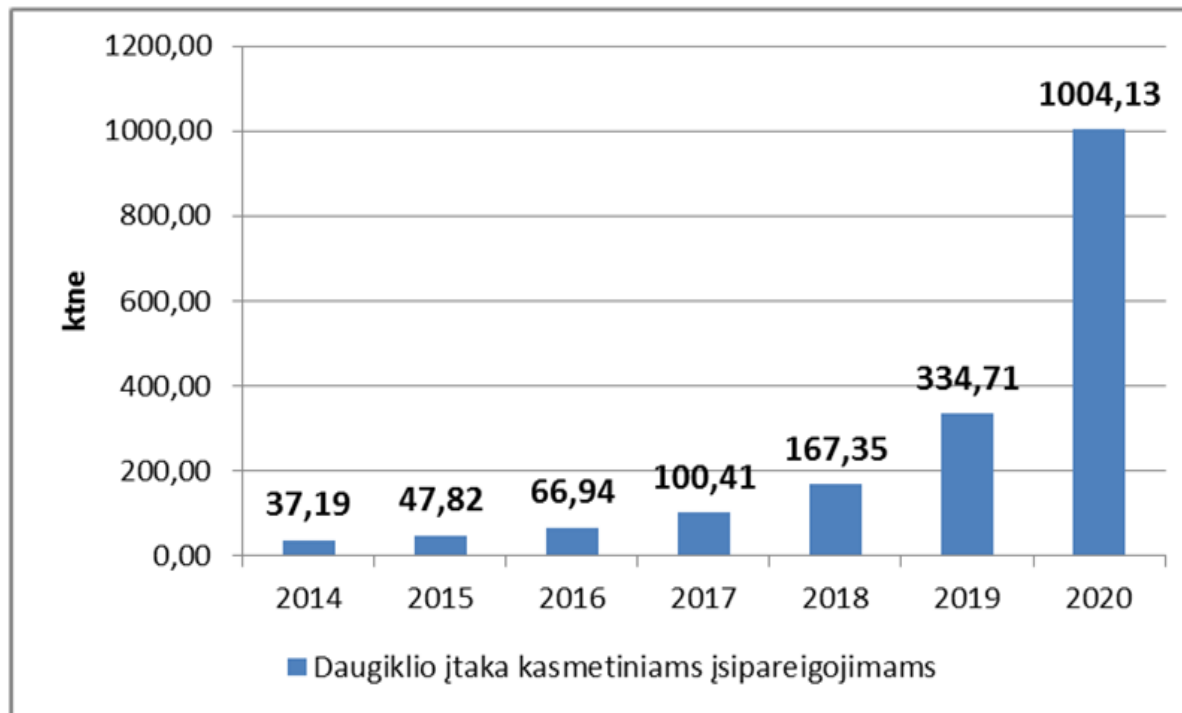

Energijos vartojimo efektyvumo tikslai iki 2020 metų Lietuvai

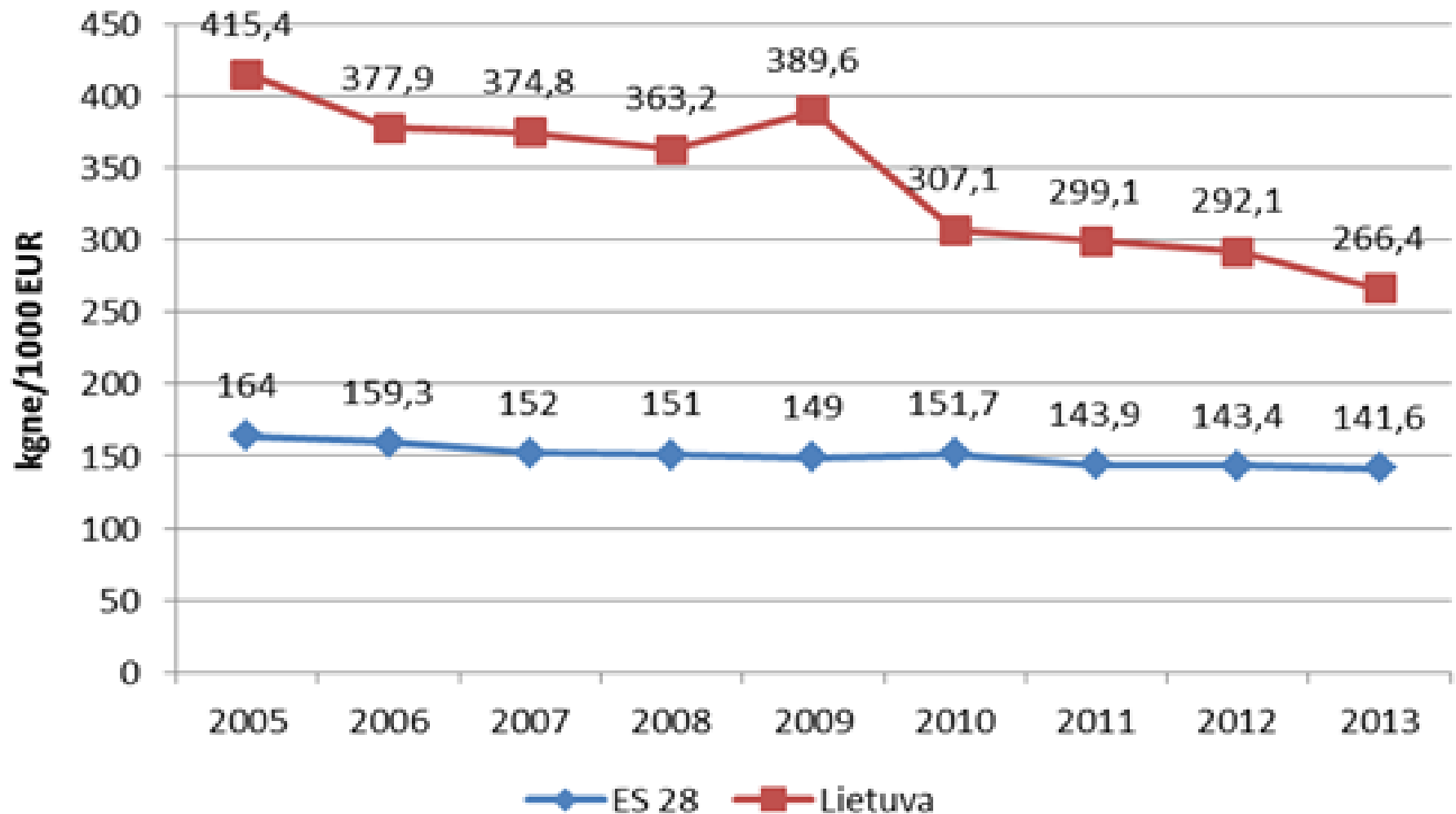
- 1) sutaupyti **11,674 TWh** (1004 t.tne) galutinės energijos;
  - 2) kasmet atnaujinti **3%** valstybei priklausančių pastatų ploto
-

Įpareigojimų didėjimas įgyvendinant tikslus vėlesniu laikotarpiu

Energijos intensyvumas

Direktyvą 2012/27/ES įgyvendinančių TA paketas (2014 04 03)

- **energijos efektyvumo įstatymo projektas**
- energetikos įstatymo pakeitimo projektas
- elektros energetikos įstatymo pakeitimo projektas
- šilumos ūkio įstatymo pakeitimo projektas
- gamtinių dujų įstatymo pakeitimo projektas

Nustatytas energijos sutaupymo tikslas iki 2020 m.

**1 kWh sutaupyti reikia investuoti nuo 0,3-0,6 euro.
Kasmet į efektyvumo priemones reikia investuoti
42-84 mln. eurų.**

**16 370 vnt.
cisternų**

Direktyvoje nustatyto energijos sutaupymo tikslo įgyvendinimas

Direktyvos tikslas 11,674 TWh
(iki 2020)

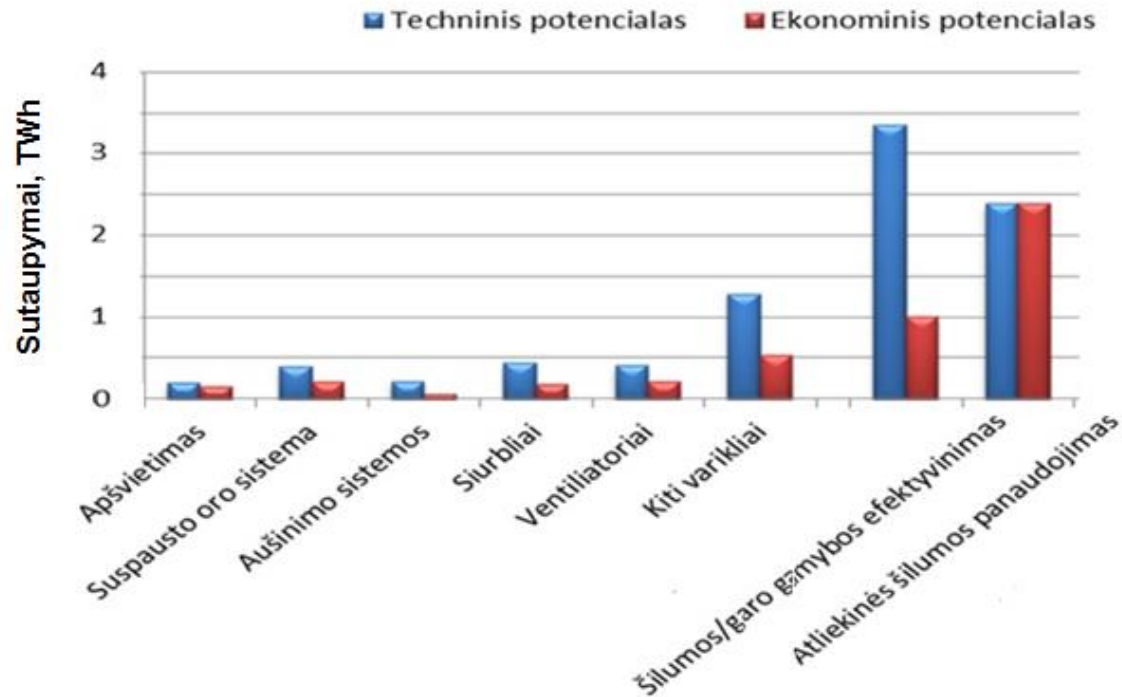
<p>Degalų apmokestinimo įtaka suvartojimui 2,7 TWh</p> <p>Degalams nustatytų akcizų ir mokesčių, viršijančių ES mastu nustatytus minimalius dydžius, įtaka energijos sutaupymams. Pvz. minimalus ES akcizas benziniui – 0,359 euro litrai, LT – 19,4% didesnis.</p>	<p>Daugiabučių programa 2,67 TWh</p> <p>Finansavimo šaltinis – ES struktūrinės paramos ir biudžeto lėšos - apie 320 mln. Eurų. Finansavimo būdas subsidija – 15-20%. Atnaujinta apie 3400 daugiabučių.</p>	<p>Viešųjų pastatų programa 0,4 TWh</p> <p>Finansavimo šaltinis – ES struktūrinės paramos ir biudžeto lėšos – 144 mln. Eurų. Finansavimo būdai - grąžintina subsidija ir finansų inžinerija. Atnaujinta apie 700 000 m² viešųjų pastatų ploto.</p>
<p>Energijos auditai pramonės įmonėse 1 TWh</p> <p>Skatinti įmones atlikti energijos vartojimo auditus ir diegti nurodytas priemones. Finansavimo šaltinis – ES struktūrinės paramos ir biudžeto lėšos - apie 23 mln. Eurų.</p>	<p>Susitarimai su energijos tiekėjais dėl vartotojų informavimo 2,44 TWh</p> <p>Susitarimai su energijos tiekėjais dėl galutinių vartotojų informavimo apie energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones. Pvz. konsultacijos telefonu ar įrangos skolinimas. Finansavimo šaltinis – ES struktūrinės/biudžeto lėšos/įmonių lėšos.</p>	<p>Susitarimai su įmonėmis /Įpareigojimų sistema 3 TWh</p> <p>Skatinti didžiąsias įmones diegti audituose nurodytas priemones taikant finansų inžineriją arba subsidiją. Finansavimo šaltinis – ES struktūrinės/biudžeto lėšos/įmonių lėšos.</p>

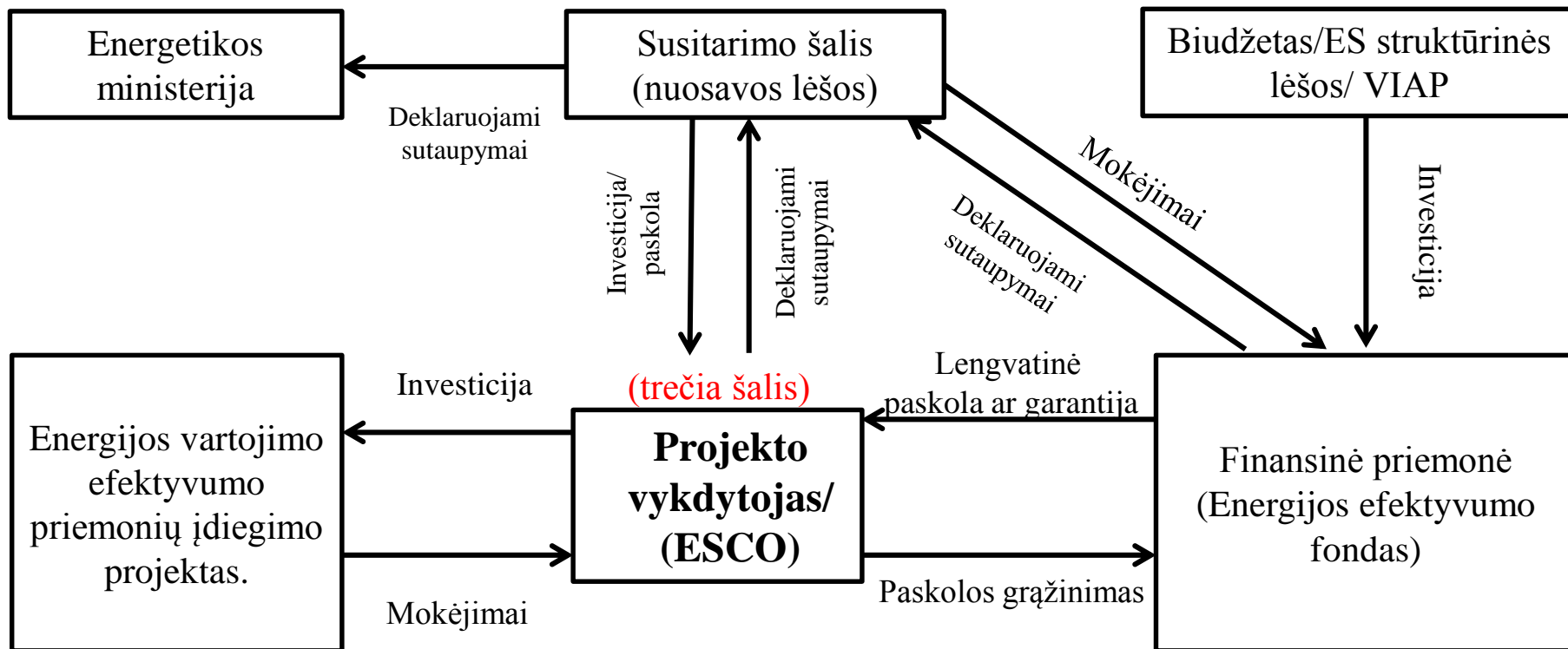

Susitarimai dėl energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių diegimo

- Siekiant pasiekti Direktyvoje nustatytą 11,674 TWh sutaupymo tikslą, reikia įteisinti naują energijos vartojimo efektyvumo priemonę, kuri privalės užtikrinti ir sutaupyti 3 TWh arba kasmet po 0,142 TWh galutinės energijos.
- Pagal ŪM atliktą studiją, pramonėje energijos vartojimo efektyvumo priemonių, kurių atsipirkimo laikotarpis yra iki 3 metų (t.y. ekonominis) potencialas yra apie 0,198 TWh per metus.

Susitarimų įgyvendinimas taikant finansų inžineriją

- Finansų inžinerijos atveju lėšos investuojamos į projektus didinančius energijos vartojimo efektyvumą ir pirmais metais lėšų poreikis yra apie 30-60 mln. eurų ir viso per trejus metus 60-120 mln. eurų. Vėlesniu laikotarpiu projektai finansuojami iš grįžusių lėšų.
- ENEF pasiekus tikslą, lėšos gali būti grąžinamos susitarimo šaliai arba finansuojami tolimesni įsipareigojimai.
- Galima finansuoti projektus iš kelių finansinių šaltinių.

Energetikos ministerijos pasiūlymas dėl galimų finansavimo šaltinių

Finansavimo poreikis (finansų inžinerija) - nuo 60-120 mln. eurų iki 2020 metų. Energetikos ministerija teikia galimus finansavimus šaltinius (prioriteto tvarka) reikalingam finansavimui užtikrinti:

- Nustatyti didesnę sutaupytų OPEX lėšų procentą įmonėms (apie 15 mln. eurų ir tai sudaro 12,5-25% viso finansavimo poreikio);
- Papildomai skirti Europos struktūrinių fondų lėšų (Energetikos ministerijos turimi asignavimai apie 15 mln. eurų ir tai sudaro 12,5-25% viso finansavimo poreikio);
- Suteikti biudžeto garantiją 30-90 mln. eurų t.y. užtikrinti 50-75% viso finansavimo poreikio;
- Skirti lėšas iš kitų šaltinių

Įgyvendinant Direktyvos 9 straipsnį dėl matavimų

- LEI studija „Šilumos apskaitos prietaisų ar šilumos daliklių įrengimo centralizuotai šiluma ir (ar) vėsoma aprūpinamų gyvenamųjų namų vidaus šildymo ir (ar) vėsinimo sistemose techninių ir ekonominių galimybių vertinimas“
- LŠTA studija “2012/27/ES direktyvos nuostatų įgyvendinimas mažiausiomis sąnaudomis CŠT sektoriuje” (dr. Romanas Savickas)

Įgyvendinant Direktyvos 13 straipsnį dėl sankcijų

- Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikytinų dėl nacionalinių nuostatų, priimtų pagal 7–11 straipsnius ir 18 straipsnio 3 dalį, nesilaikymo ir imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad jos būtų įgyvendintos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomosios. Valstybės narės praneša Komisijai apie tas nuostatas ne vėliau kaip 2014 m. birželio 5 d. ir nedelsdamos praneša jai apie visus vėlesnius šių nuostatų pakeitimus

Pažeidimo nagrinėjimo procedūra

1. Oficialus pranešimas

- *Komisija prašo valstybės narės vyriausybės ne vėliau kaip per 2 mėnesius pateikti pastabas dėl neatitikties problemos.*

2. Pagrįsta nuomonė

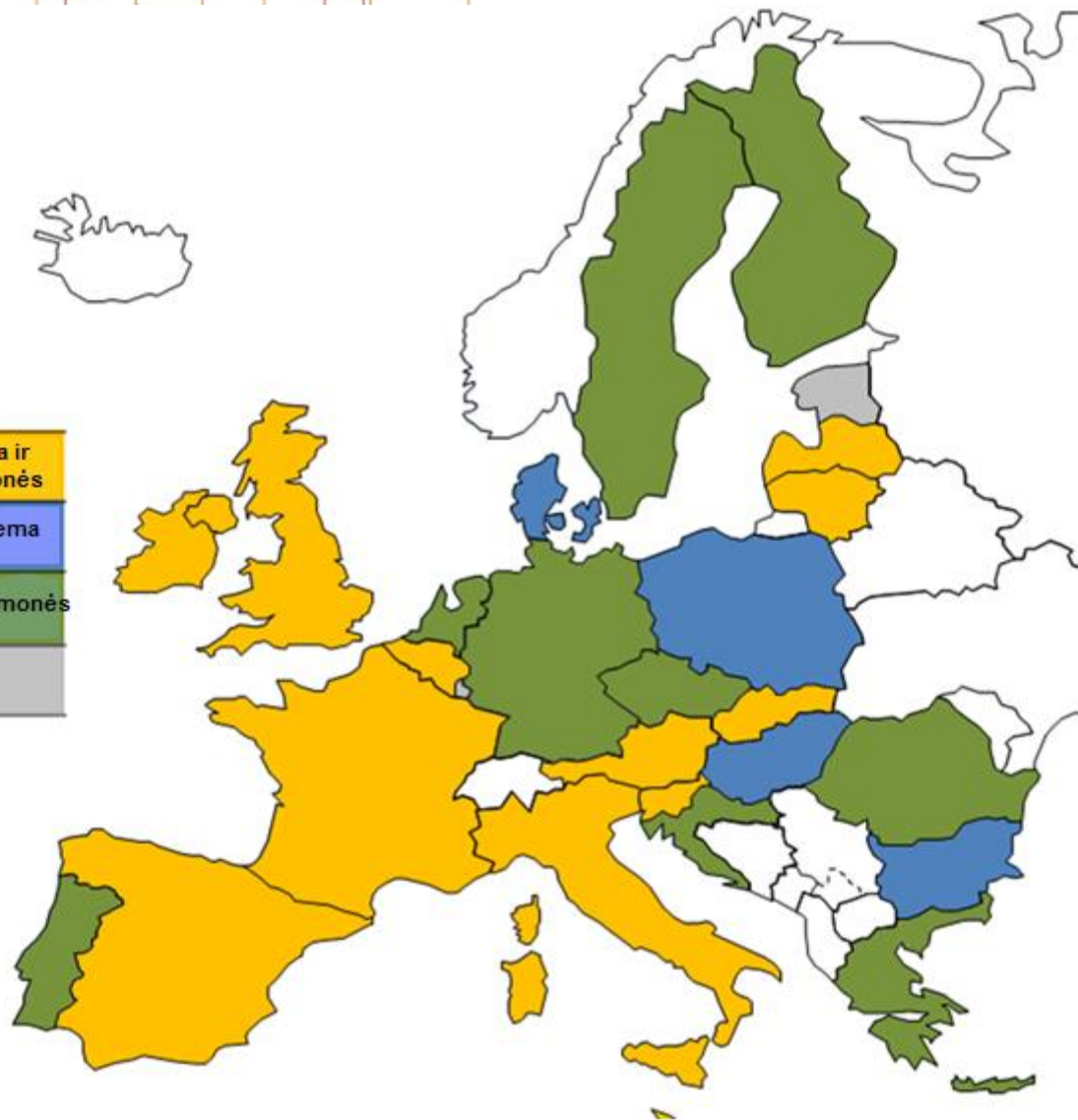
- **Negaunamas atsakymas? Netenkinantis atsakymas?**
Komisija nurodo priežastis, kodėl ji mano, kad valstybė narė pažeidė ES teisę.
- **Valstybės narės vyriausybė ne vėliau kaip per 2 mėnesius turi užtikrinti atitiktį.**

Pažeidimo nagrinėjimo procedūra

- Negaunamas atsakymas? Netenkinantis atsakymas? Komisija prašo Teismo pradėti teisminę procedūrą.
  - Šis etapas pasiekiamas retai. Per pastaruosius kelerius metus daugiau kaip 85 % atvejų buvo išspręsti iki teismo etapo.
  - Jeigu valstybė narė nepraneša apie direktyvos įgyvendinimo priemones, šiame etape Komisija gali prašyti Teisingumo Teismo skirti sumokėti vienkartinę sumą ir (arba) baudą.
3. Kreipimasis į Teisingumo Teismą
- Po vidutiniškai 2 metų Teismas nusprendžia, ar valstybė narė pažeidė ES teisę.
  - Valstybės narės vyriausybė yra atsakinga už kuo greitesnį savo teisės aktų arba praktikos pritaikymą ir pradinio ginčo išsprendimą.
- 4) Teisingumo Teismo sprendimas
- Valstybė narė vis dar neužtikrina atitikties? Komisija siunčia kitą oficialų pranešimą.
  - Negaunamas atsakymas? Netenkinantis atsakymas? Komisija gali klausimą vėl pateikti Teismui ir siūlo skirti sumokėti vienkartinę sumą ir (arba) baudą.
- 5) Bylos grąžinimas į Teisingumo Teismą

Direktyvos 7str. įgyvendinimas kitose ES šalyse

Įpareigojimų sistema ir alternatyvios priemonės
Tik įpareigojimų sistema
Tik alternatyvios priemonės
Nepasirinko

Dėkoju už dėmesį!

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ENERGETIKOS MINISTERIJA
